

Graf Zeppelin Ostseefahrt 1930

Bakgrund

Den 23 september 1930 startade luftskeppet Graf Zeppelin, LZ 127, en rundtur från Friedrichshafen, som kallas för Ostseefahrt. Rundturen gick först till Berlin och sedan vidare till Riga, Tallinn, Helsingfors, Stockholm och sedan tillbaka till Friedrichshafen. Landningen skedde den 25 september.

Vid landningen i Berlin förekom postutväxling. I de andra städerna kastades posten ut med hjälp av fallskärm. I Helsingfors var det tänkt att Graf Zeppelin skulle landa, men på grund av vädret så gick detta inte. Posten kastades ner och finsk post tog upp med hjälp av en utkastad tross som drogs upp, med den finska posten fastsurrad.

Inför flygningen hade en tysk trekant-stämpel tillverkats. Den användes med grön stämpelfärg.

I Finland hade en rund zeppelin-stämpel tillverkats i gummi. Den användes på de finska försändelserna och lila stämpelfärg användes.

Bearbetning

Exponatet är uppdelat i tre större delar;

1. Post skickad från Tyskland

(7 blad)

Merparten av försändelserna som medföljde Graf Zeppelin tog ombord i **Friedrichshafen** (6 blad), eller skrevs ombord under resan. Vid landningen i Berlin så utväxlades även post och en mindre del post togs ombord ifrån **Berlin** (1 blad). Försändelser från båda dessa städer visas i exponatet.

Försändelserna som skickades till respektive stad kan delas upp i två delar. Den ena delen är skickad till det landet där posten nerkastades, den andra delen är adresserade till ett annat land än där posten nerkastade. Text i Stockholm kastades 13 kg post ut, 4 kg var adresserade till Sverige och

9 kg var adresserade till andra länder än Sverige. På bladen är det översta försändelsen till samma land som det är utkastad och den andra försändelsen är till ett annat land.

2. Post skickad från Finland

(4 blad)

I Finland skulle Graf Zeppelin landa, men pga vädret blev det ej någon landning. Finland hade även tagit fram ett speciellt övertyck på ett frimärke – "Zeppelin 1930", samt framtaget en specialstämpel. Alla försändelser ifrån Finland, 4.760 brev och 3.709 kort, sammanlagt 58,8 kg medföljde till Friedrichshafen, oberoende till vilket land de var adresserad till. Försändelser ifrån Finland visas i exponatet.

3. Post från olika länder

(4 blad)

Allmänheten från andra länder hade också möjlighet att skicka försändelser med Graf Zeppelin. Dessa försändelser skulle skickas till Friedrichshafen och sedan tog dessa med på flygningen. I exponatet visas försändelser från flera olika länder.

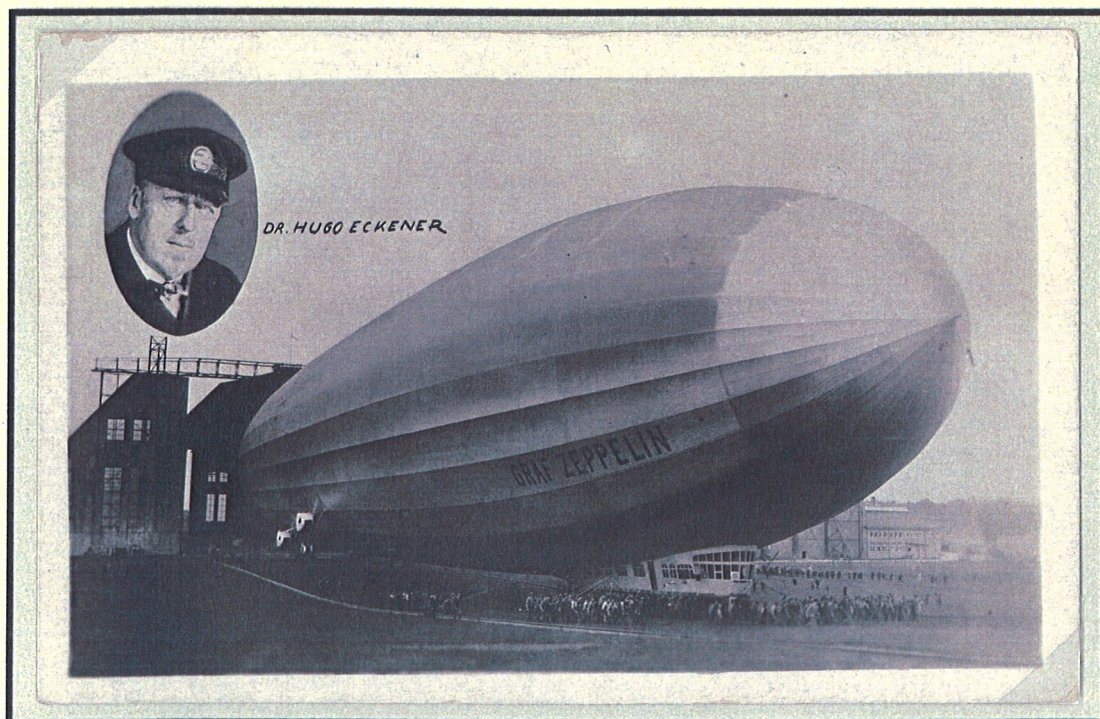
I huvudet på varje blad finns en lättöverskådlig bild som visar vilken delsträcka på flygningen som respektive försändelse har medföljt. Invid varje försändelse finns förklarande text om den visade försändelsen. Texten är uppdelad på samma sätt för alla försändelser.

Syfte med exponatet

- * Exponatet är ett post- och luftposthistoriskt exponat.
- * Visa försändelser till all städer där försändelser utväxlade/nerkastade.
- * Visa försändelser adresserade till landet där posten kastades ut, samt försändelse till andra länder än där posten kastades ut.
- * Visa finska försändelser och de 4 olika portokombinationerna som finns.
- * Visa att försändelser från olika länder hade möjligheten att medfölja Graf Zeppelin.

Referenser

- * Michel, Zeppelin-katalog
- * "Post med luftskepp till Sverige och Finland 1919-1930", Fredrik Ydell, Postryttaren 2007
- * Tidningsartiklar från 1930

Namn: Graf Zeppelin, LZ 127

I drift: 1928 – 1937

20 st passagerare/tur

40 st besättnings medlemmar

Längd: 236,5 meter

Diameter: 30,5 meter

Max hastighet: 128 km/h

Motorer: 5 st Maybach (550 hp/st)

Sammanlagt 590 flygningar

Sammanlagt 1,7 miljoner km

Sammanlagt 13.110 passagerare

Sammanlagt 100.000-tals brev/kort

1. Post skickad från Tyskland

Post överlämnad i:
Berlin

Friedrichshafen

Berlin

Riga

Tallinn

Helsingfors

Stockholm

Friedrichshafen

Kort skrivit ombord på Graf Zeppelin mellan Friedrichshafen och Berlin

Graf Zeppelin startade den 23 september kl 17.06 ifrån Friedrichshafen och landade i Berlin kl 22.30. Efter 23 minuter fortsatte färden. Kortet är skrivit ombord på Graf Zeppelin under flygningen mellan Friedrichshafen och Berlin.

Porto:

1 Mark för kort

Poststämplat:

Ombord på Graf Zeppelin den 23/9 1930.

Zeppelinstämpel:

Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:

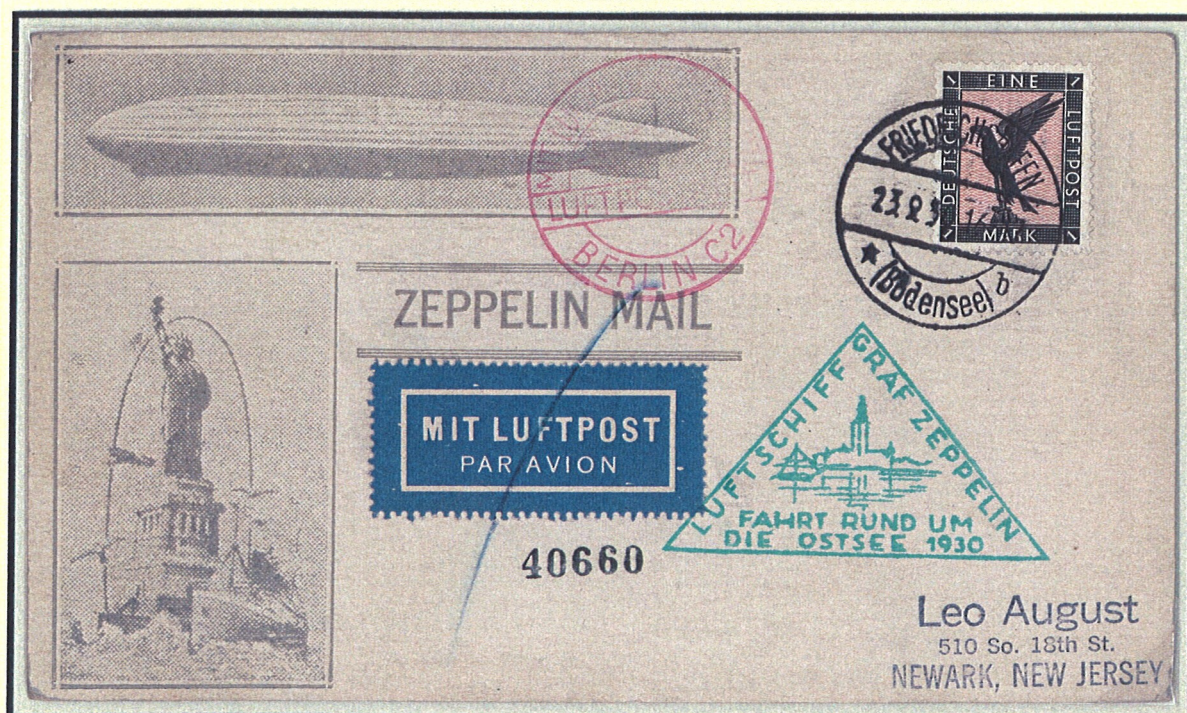
Berlin Staaken 23/9 1930 och Berlins luftpost-stämpel.

Annat:

Kortet adresserat till Charlottenburg, som ligger precis utanför Berlin.

Kort skickat ifrån Friedrichshafen och överlämnad i Berlin

Kortet har medföljt Graf Zeppelin från Friedrichshafen och överlämnats i Berlin, där kortet har ankomststämplat med Berlins luftpost-stämpel. Kortet har sedan skickats till adressaten i USA.

Porto:

1 Mark för kort

Poststämplat:

Friedrichshafen 23/9 1930.

Zeppelinstämpel:

Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:

Berlins luftpost-stämpel.

Annat:

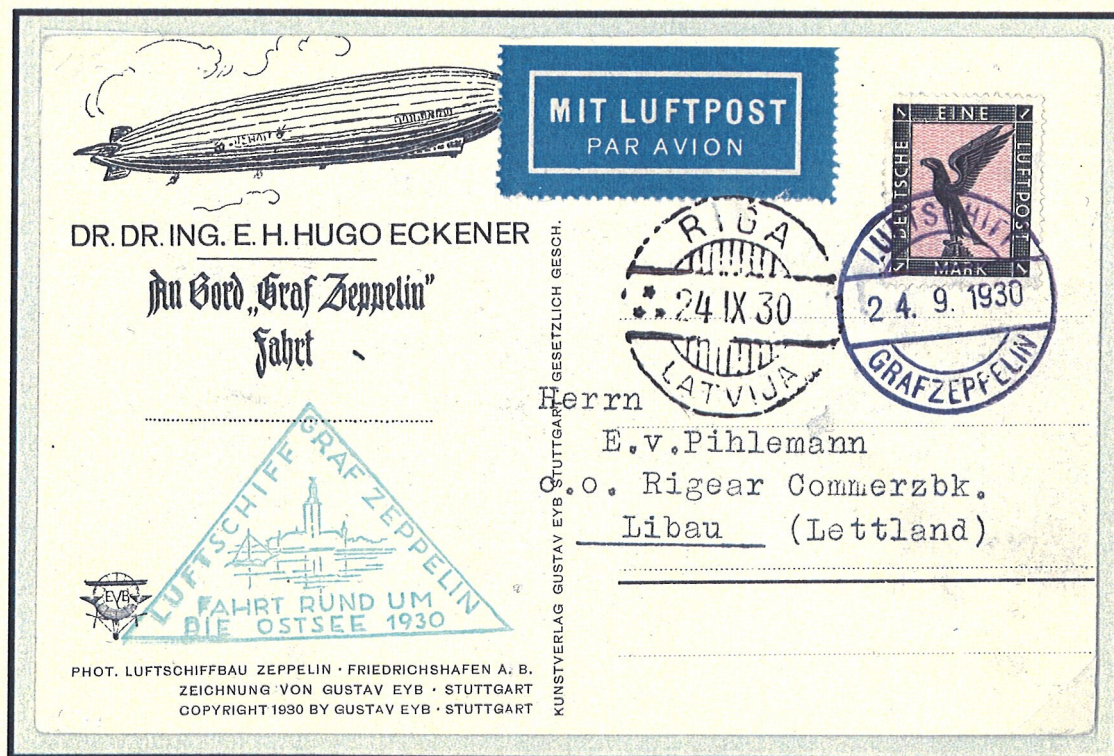
Luftpost-etiketten är överkryssad i Berlin eftersom kortet inte har flugits från Berlin till USA.

1. Post skickad från Tyskland

Post utkastad över:
Riga

Friedrichshafen Berlin Riga Tallinn Helsingfors Stockholm Friedrichshafen

Kort utkastad över Riga, och adresserat till Lettland

Kort skrivit ombord på Graf Zeppelin mellan Friedrichshafen och Riga. Vid framkomsten till Riga har detta kort tillsammans med en del annan post kastas utifrån Graf Zeppelin i en fallskärm.

Porto:
1 Mark för kort

Poststämplat:
Ombord på Graf Zeppelin den 24/9 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:
Riga Latvija 24/9 1930

Annat:
Kortet är adresserat till Libau, i Lettland. Kortet är adresserat till samma land där det blev utkastat.

Kort utkastad över Riga, och adresserat till Tyskland

Kort skickat ifrån Friedrichshafen och utkastad över Riga. Kortet tillhör den del av posten som är adresserat till ett annat land, Tyskland, än där det blev utkastat.

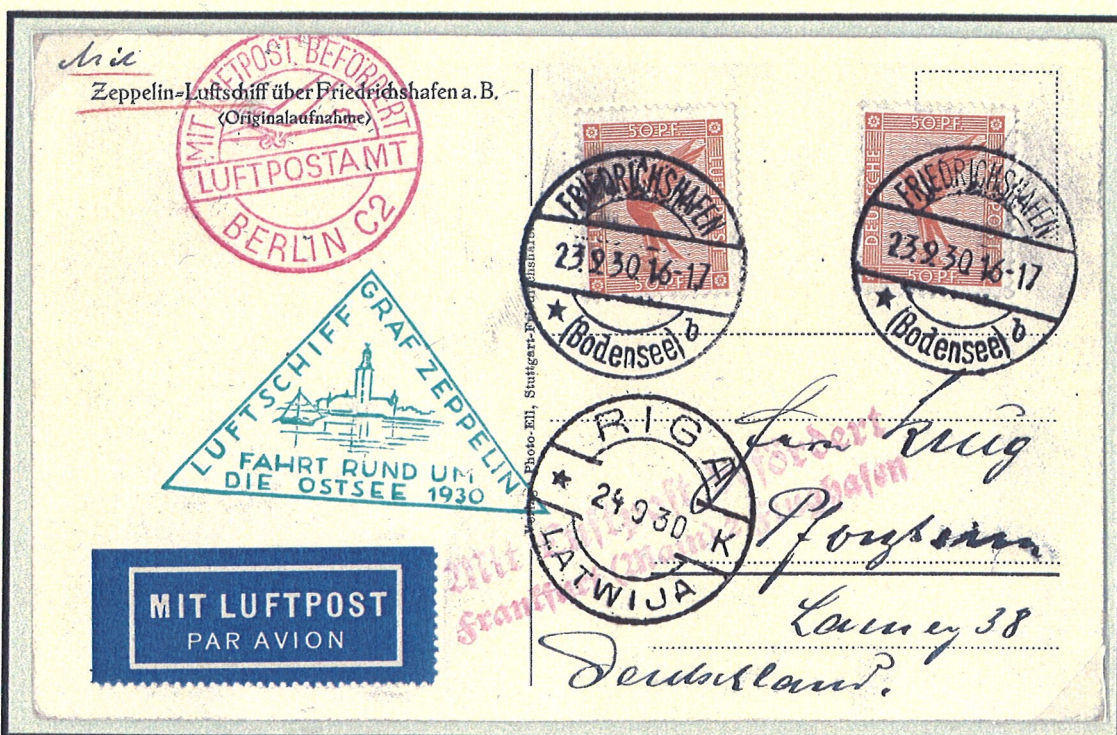
Porto:
1 Mark för kort

Poststämplat:
Friedrichshafen 23/9 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:
Riga Latvija 24/9 1930, Frankfurts luftpoststämpel och Berlins luftpoststämpel.

Annat:
Kortet har medföljt Deutsche Luft Hansas luftpostlinjen mellan Frankfurt och Berlin, till adressaten i Tyskland.

1. Post skickad från Tyskland

Post utkastad över:
Tallinn

Friedrichshafen Berlin Riga Tallinn Helsingfors Stockholm Friedrichshafen

Kort utkastat över Tallinn, och adresserat till Estland

Kort utkastad över Tallinn, och adresserat till Schweiz

Kort skrivit ombord på Graf Zeppelin och nedkastad över Tallinn/ Reval.

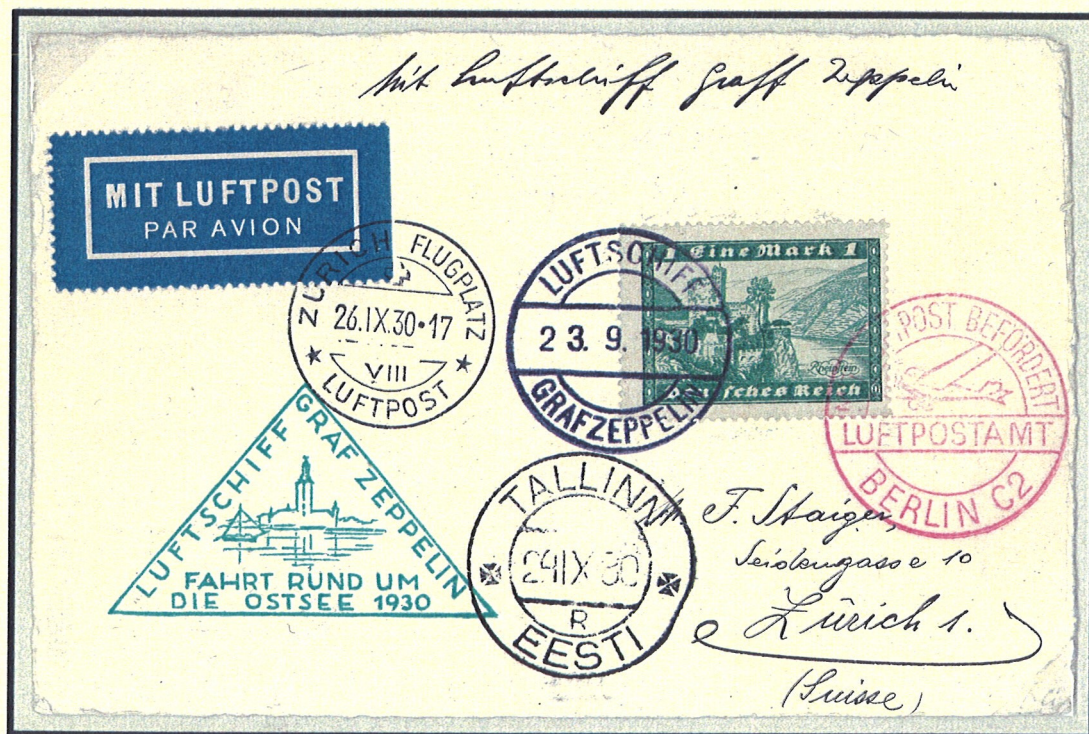
Porto:
1 Mark för kort

Poststämplat:
Ombord på Graf Zeppelin den 23/9 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:
Tallinn Eesti 24/9 1930, Zürich 26/9 1930 och Berlins luftpost-stämpel.

Annot:
Kortet adresserat till Zürich. Kortet flugits, med flygplan, från Tallinn till Zürich via Berlin.

1. Post skickad från Tyskland

Post utkastad över:
Helsingfors

Friedrichshafen Berlin Riga Tallinn Helsingfors Stockholm Friedrichshafen

Brev utkastad över Helsingfors, och adresserad till Finland

Vid 13.30-tiden den 24 september anlände Graf Zeppelin till Helsingfors. Runt 16-tiden flög man vidare mot Stockholm. Vid framkomsten till Helsingfors så kastades 1.246 st brev ut i en postsäck med fallskärm.

Porto:

2 Mark för brev.

Poststämplat:

Ombord på Graf Zeppelin den 23/9 1930.

Zeppelinstämpel:

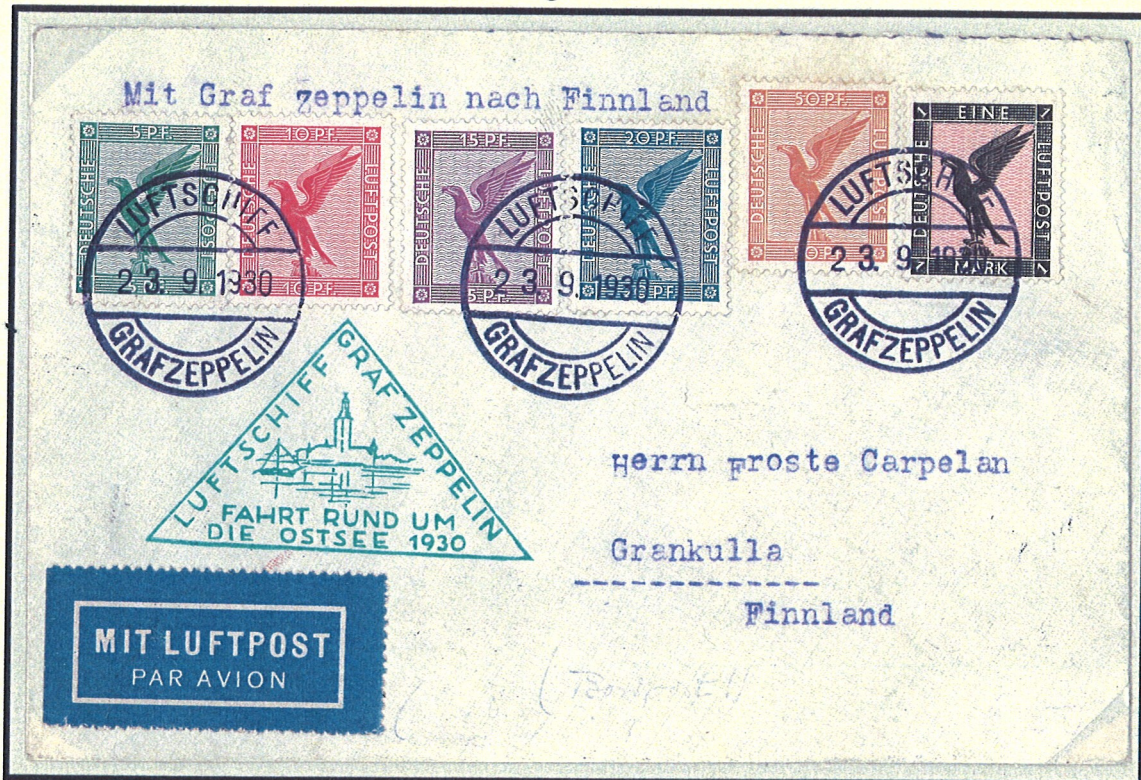
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:

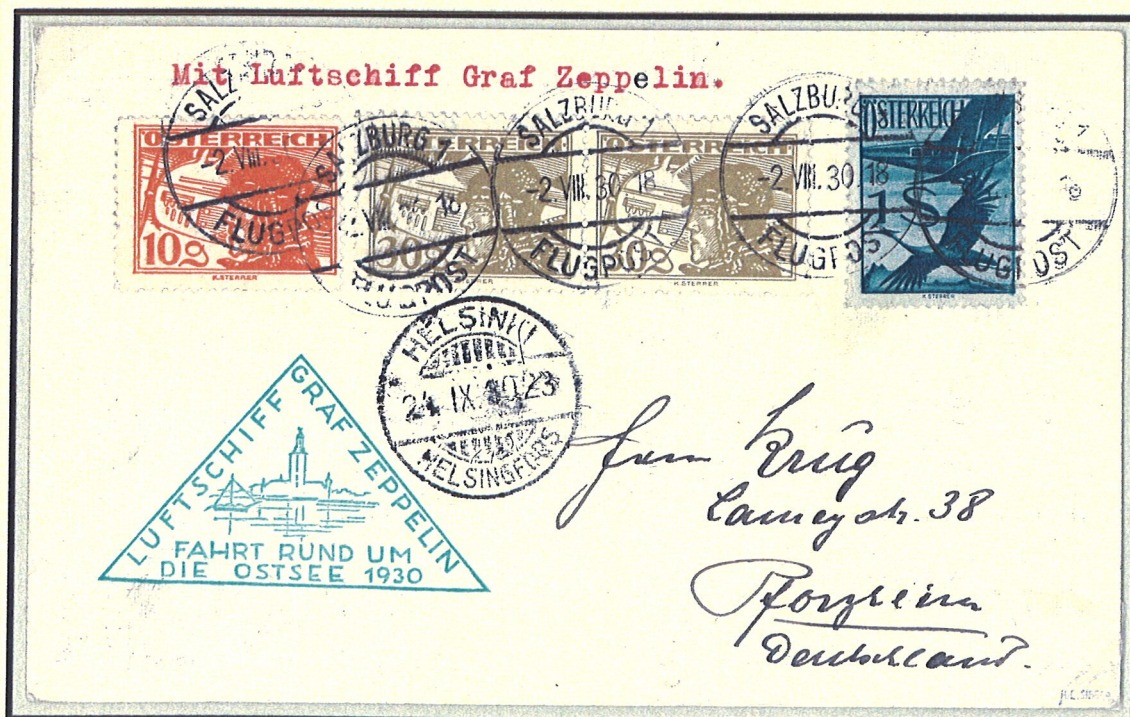
Helsingfors 24/9 1930 och Grankulla 25/9 1930, på baksidan.

Annat:

Brevet adresserat till Grankulla i Finland.

Kort utkastad över Helsingfors, och adresserat till Tyskland

Kortet är skickat ifrån Österrike och medföljt Graf Zeppelin från Friedrichshafen. Postsäcken som kastades ut över Helsingfors innehöll 2.110 st kort.

Porto:

1,70 Schilling för kort

Poststämplat:

Salzburg 2/8 1930.

Zeppelinstämpel:

Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:

Helsingfors 24/9 1930.

Annat:

Kortet adresserat till Tyskland. Kortet har medföljt den vanliga posten från Finland till Tyskland.

1. Post skickad från Tyskland

Post utkastad över:
Stockholm

Friedrichshafen Berlin Riga Tallinn Helsingfors Stockholm Friedrichshafen

Kort utkastat över Stockholm, och adresserat till Sverige

Vid 23-tiden den 24/9 anlände Graf Zeppelin till Gärdet i Stockholm. Postsäcken kastades ut och försändelserna ankomststämplades på Stockholm 1.

Porto:

1 Mark för kort

Poststämplat:

Ombord på Graf Zeppelin den 23/9 1930.

Zeppelinstämpel:

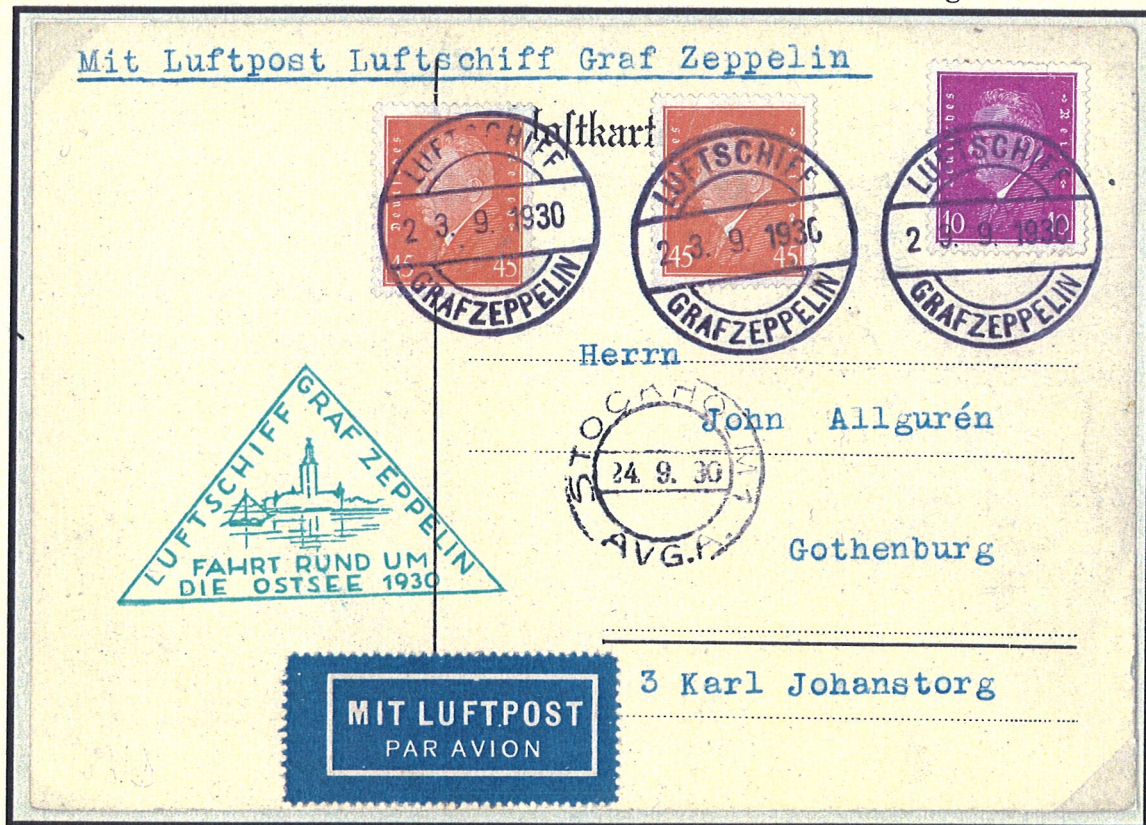
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:

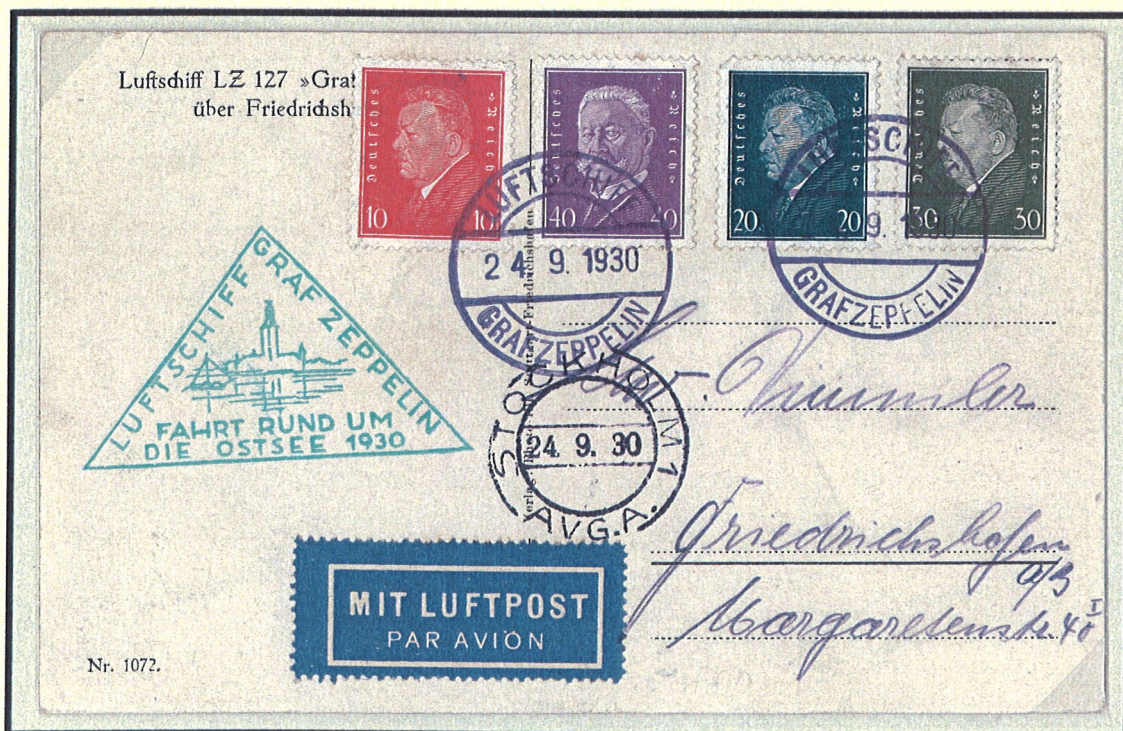
Stockholm 24/9 1930.

Annat:

I Sverige nedkastade sammanlagt 13 kg post varav 4 kg hade svenska adressater.

Kort utkastat över Stockholm, och adresserat till Tyskland

Efter att Graf Zeppelin kretsat några varv runt Stockholm så begav sig luftskeppet åter mot Tyskland.

Porto:

1 Mark för kort

Poststämplat:

Ombord på Graf Zeppelin den 24/9 1930.

Zeppelinstämpel:

Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:

Stockholm 24/9 1930.

Annat:

Kortet adresserat till Friedrichshafen. Från Stockholm har kortet transporterats med vanlig post till Tyskland.

1. Post skickad från Tyskland

Post utkastad över:
Stockholm

Friedrichshafen Berlin Riga Tallinn Helsingfors Stockholm Friedrichshafen

Postsäck-lappen som satt på Postsäcken som kastades ner över Stockholm

Postsäck-lappen som satt på den enda postsäcken som kastades ner när Graf Zeppelin passerade Stockholm den 24/9 1930 kl 22.30. På postsäcks-lappen står det handskrivet "Stockholm" och det innebar att postsäcken skulle kastas ut över Stockholm.

Poststämplat:

Friedrichshafen 23/9 1930, på baksidan.

Zeppelinstämpel:

Grön triangelstämpel, på framsidan.

Annat:

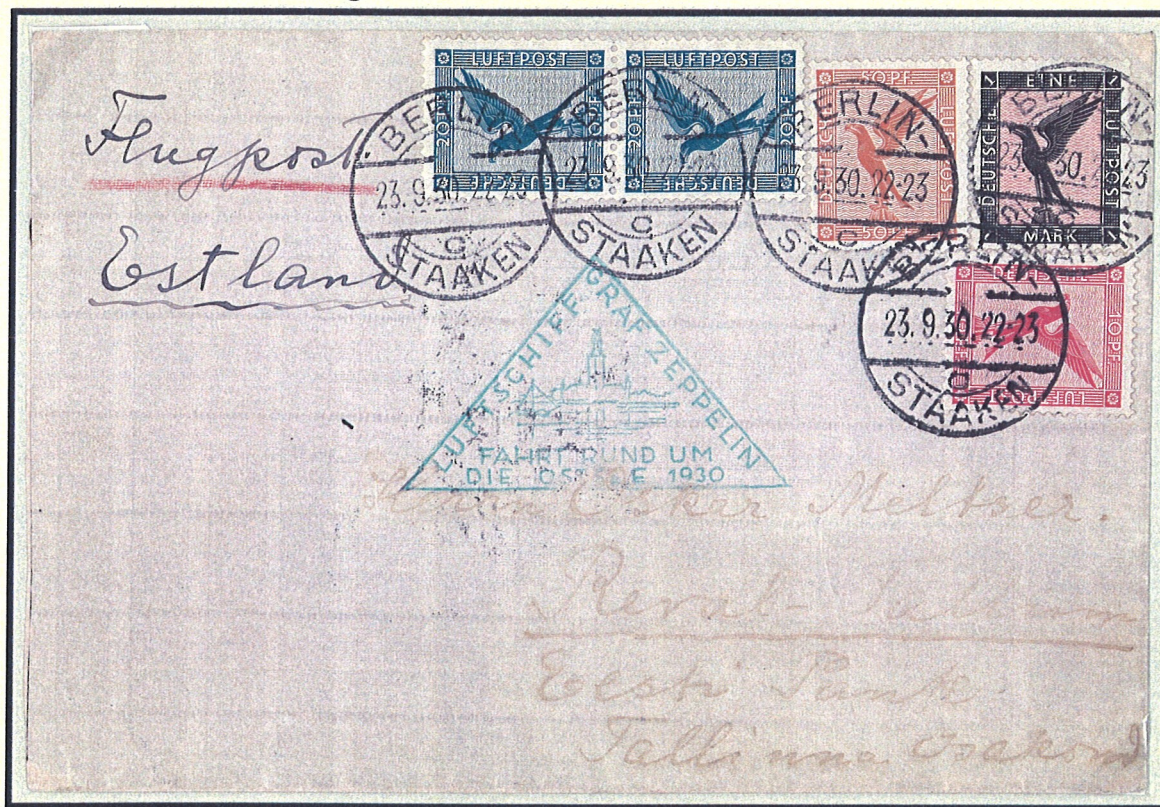
En postsäck, med 13 kg post, kastades ner ifrån Graf Zeppelin över Gärdet i Stockholm i en fallskärm. Innan postpersonal hade hittat postsäcken hade åskådare tagit både fallskärmen och postsäcks-lappen. Posten ankomststämplades på huvudpostkontoret, Stockholm 1.

1. Post skickad från Tyskland

Post utkastad över:
Tallinn

Friedrichshafen Berlin Riga Tallinn Helsingfors Stockholm Friedrichshafen

Brev togs ombord i Berlin och utkastad över Tallinn

Brevet tillhör den lilla del av posten som kom ombord i Berlin. Brevet har sedan blivit utkastat, tillsammans med annan post i Tallinn.

Porto:
2 Mark för brev.

Poststämplat:
Berlin 23/9 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:
Tallinn Eesti 24/9 1930.

Annat:
Brevet adresserat till Reval/Tallinn.

1. Post skickad från Tyskland

Post överlämnad i:
Friedrichshafen

Friedrichshafen Berlin Riga Tallinn Helsingfors Stockholm Friedrichshafen

Kort medföljt från Berlin och tillbaka till Friedrichshafen

Graf Zeppelin anlände tillbaka till Friedrichshafen kl 17.30 den 25 september.

Kortet har medföljt från Berlin och hela vägen tillbaka till Friedrichshafen.

Porto:
1 Mark för kort

Poststämplat:
Berlin 23/9 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:
Friedrichshafen 25/9 1930.

Annat:
Kortet adresserat till Helsingfors. Har medföljt den vanliga posten från Friedrichshafen till Helsingfors.

2. Post skickad från Finland

Post överlämnad i:
Friedrichshafen

Friedrichshafen

Berlin

Riga

Tallinn

Helsingfors

Stockholm

Friedrichshafen

Finska kort som medföljde till Friedrichshafen

Den finska posten togs ombord på Graf Zeppelin genom att man fäste postsäcken i en tamp som drogs upp. 58,8 kg post togs ombord.

Porto:

10 Mark för kort

Poststämplat:

Helsingfors 24/9 1930.

Zeppelinstämpel:

Finsk Zeppelinstämpel

Ankomst stämplat:

Friedrichshafen 25/9 1930.

Annat:

Porto för kort som inte skulle flygas vidare ifrån Friedrichshafen var 10 Mark.

Brev som medföljde från Helsingfors till Friedrichshafen

Vid 15-tiden den 24/9 ankom Graf Zeppelin till Helsingfors. Landning gick inte att göra pga för stark vind. Posten kastades ut med fallskärm.

Porto:

20 Mark för brev

Poststämplat:

Helsingfors 24/9 1930.

Zeppelinstämpel:

Finsk Zeppelinstämpel

Ankomst stämplat:

Friedrichshafen 25/9 1930, på baksidan.

Annat:

Portot för brev som inte skulle flygas vidare ifrån Friedrichshafen var 20 Mark.

Alla försändelser, oberoende av vart de var adresserade till, så flögs de till Friedrichshafen.

2. Post skickad från Finland

Post överlämnad i:
Friedrichshafen

Friedrichshafen Berlin Riga Tallinn Helsingfors Stockholm Friedrichshafen

Finska kort som flögs vidare efter framkomsten i Friedrichshafen

Sammanlagt tog Graf Zeppelin emot 3.709 st finska kort. Samtliga flögs till Friedrichshafen där de blev ankomststämplade den 25/9.

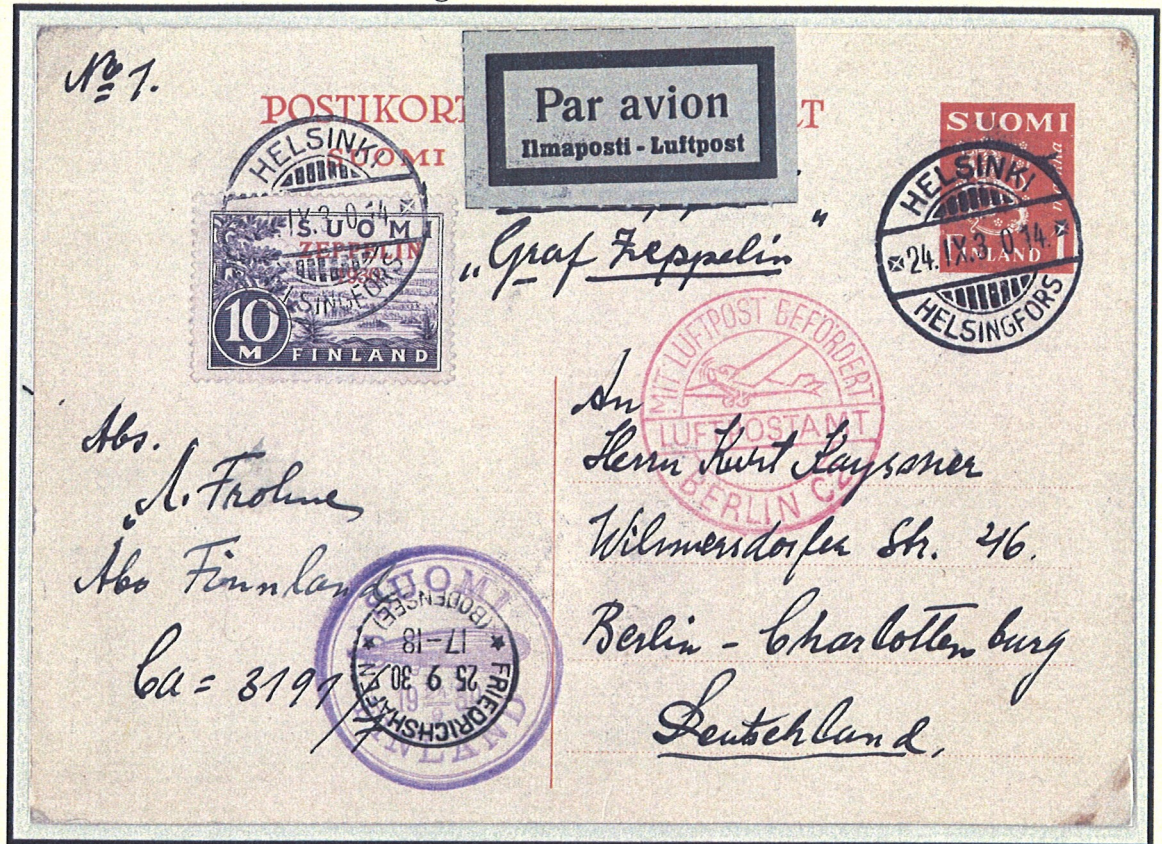
Porto:
11 Mark för kort

Poststämplat:
Helsingfors 24/9 1930.

Zeppelinstämpel:
Finsk Zeppelinstämpel

Ankomst stämplat:
Friedrichshafen 25/9 1930 och Berlins luftpoststämpel.

Annat:
Kort som skulle flygas vidare från Friedrichshafen måste frankeras med ytterligare 1 Mark.

Finska brev som frankerats för att flyga vidare från Friedrichshafen

Efter ca 1 timme i Helsingfors flög Graf Zeppelin vidare mot Stockholm.

Det skickades 4.760 st finska brev med Graf Zeppelin ifrån Helsingfors.

Porto:
22 Mark för brev.

Poststämplat:
Helsingfors 24/9 1930.

Zeppelinstämpel:
Finsk Zeppelinstämpel

Ankomst stämplat:
Friedrichshafen 25/9 1930 på baksidan, och Hamburgs luftpoststämpel.

Annat:
Brev som skulle flygas vidare från Friedrichshafen måste frankeras med ytterligare 2 Mark.

2. Post skickad från Finland

Special frimärke:
"Zeppelin 1830"

Friedrichshafen

Berlin

Riga

Tallinn

Helsingfors

Stockholm

Friedrichshafen

Ett av de få breven med både påtrycket "1930" och felaktiga "1830"

Av misstag trycktes position 86, av 100, med felaktigt påtryck "Zeppelin 1830" istället för "Zeppelin 1930". Endast 500 exemplar trycktes och ca hälften återkallades av finska Postverket. Endast ett fåtal av "1830" användes på försändelser som medföljde Graf Zeppelin till Friedrichshafen. Ovanstående brev visar både "1830" och "1930".

Porto:

22 Mark för brev.

Poststämplat:

Helsingfors 24/9 1930.

Zeppelinstämpel:

Finsk Zeppelinstämpel

Ankomst stämplat:

Friedrichshafen 25/9 1930 och Hamburgs luftpoststämpel.

Annat:

Vid framkomsten i Friedrichshafen har brevet flugit vidare till Hamburg, där brevet ankomststämplats. Endast ett fåtal brev är kända med "1830".

2. Post skickad från Finland

Annan frankering än:
"Zeppelin 1930"

Friedrichshafen

Berlin

Riga

Tallinn

Helsingfors

Stockholm

Friedrichshafen

Finska brev kunde frankeras utan specialmärket "Zeppelin 1930"

Man kunde skicka med försändelser utan att portot var betalt med de specialtryckta frimärkena. Ett sådant brev visas här. Dock skulle portot vara samma, för brev 22 Mark, om brevet skulle flygas vidare efter framkomsten i Friedrichshafen. Det visade brevet har flugits från Friedrichshafen till Berlin och sedan vidare till Stockholm.

Porto:

22 Mark för brev.

Poststämplat:

Helsingfors 24/9 1930.

Zeppelinstämpel:

Finsk Zeppelinstämpel

Ankomst stämplat:

Friedrichshafen 25/9 1930 på baksidan, Berlins luftpost-stämpel och Stockholm 28/9 1930, på baksidan.

Annat:

Finska försändelser som inte är frankerade med det finska specialfrimärket, "Zeppelin 1930", är relativt ovanliga och endast några få är kända.

3. Post från olika länder

Post skickad från länderna:
Tyskland & Österrike

Kort ifrån Tyskland som blivit nedkastat i Stockholm

Merparten av alla försändelser som medföljde Graf Zeppelin på rundturen är skickade ifrån Tyskland. Kortet är nedkastat över Stockholm.

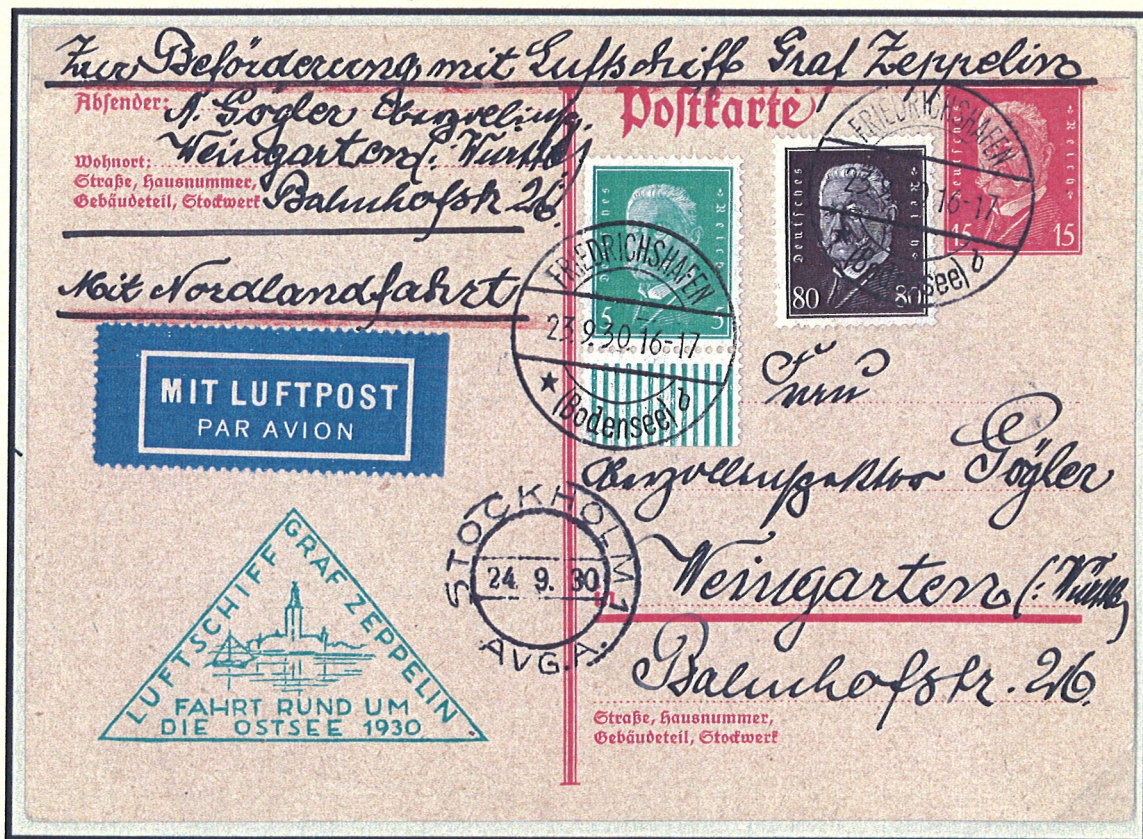
Porto:
1 Mark för kort

Poststämplat:
Friedrichshafen 23/9 1930.

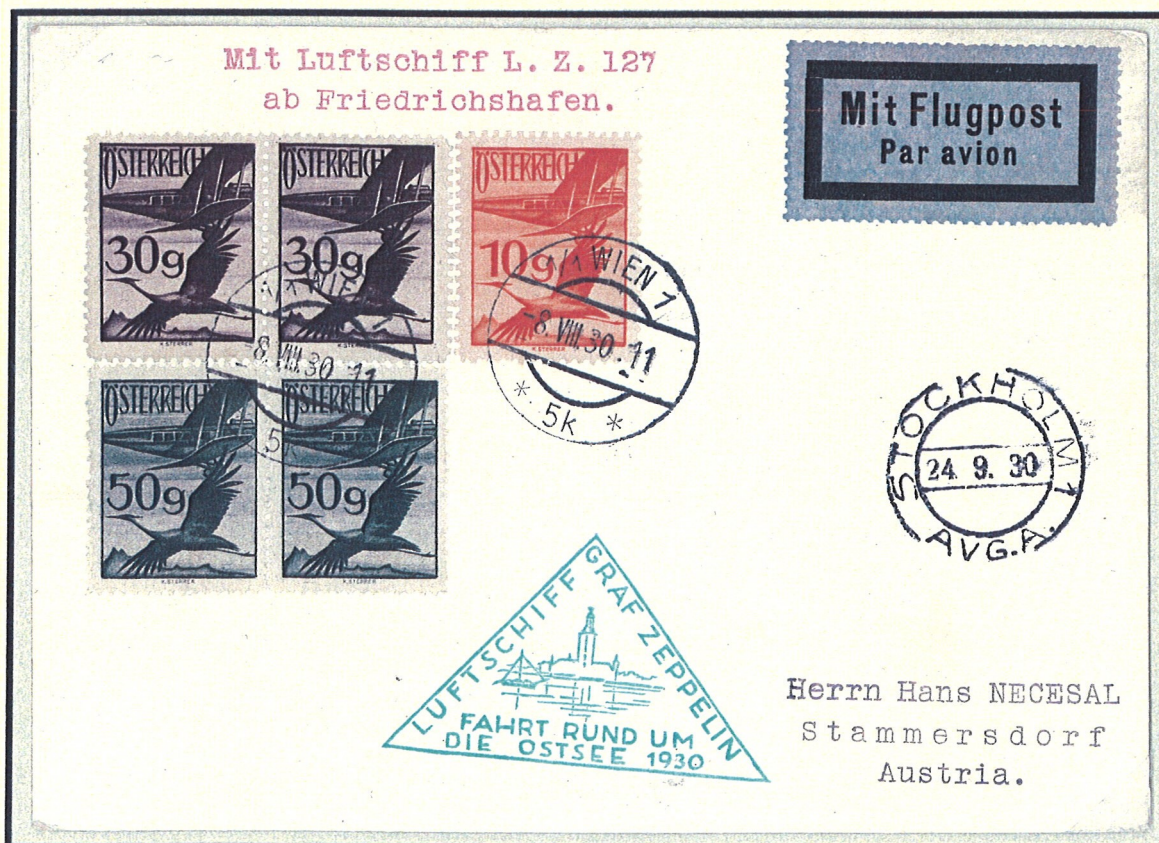
Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:
Stockholm 24/9 1930.

Annat:
Kortet adresserat till Tyskland. Kortet har ej flugits från Stockholm till Tyskland utan medföljt den vanliga posten.

Kort ifrån Österrike som har medföljt Graf Zeppelin

Kortet är skickat från Österrike och medföljt Graf Zeppelin till Stockholm, där kortet blivit utkastat.

Porto:
1,70 Schilling för kort

Poststämplat:
Wien 8/8 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:
Stockholm 24/9 1930.

Annat:
Kortet adresserat till Österrike. 9 kg post till andra länder än Sverige kastades ut över Stockholm.

3. Post från olika länder

Post skickad från länderna:
Ungern & Luxemburg

Brev från Ungern som har medföljt Graf Zeppelin till Stockholm

Ett specialtryckt Ungerskt brev som har medföljt Graf Zeppelin från Friedrichshafen till Stockholm. I Stockholm har brevet blivit utkastat, och ankomst-stämpels.

Porto:
3,54 Forint för brev

Poststämplat:
Budapest 9/9 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:
Stockholm 24/9 1930, på baksidan.

Annat:
Brevet är adresserat till Stockholm. Av de 13 kg post som kastades ut över Stockholm var det 4 kg som hade svenska adresser.

Kort från Luxemburg som har medföljt Graf Zeppelin till Tallinn

Kort skickat ifrån Luxemburg och har medföljt Graf Zeppelin från Friedrichshafen till Tallinn, efter att ha varit i Rotterdam innan den medföljde Graf Zeppelin. Kortet är utkastat över Tallinn.

Porto:
0,80 Franc för kort + 1 Mark för kort

Poststämplat:
Luxemburg 14/7 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

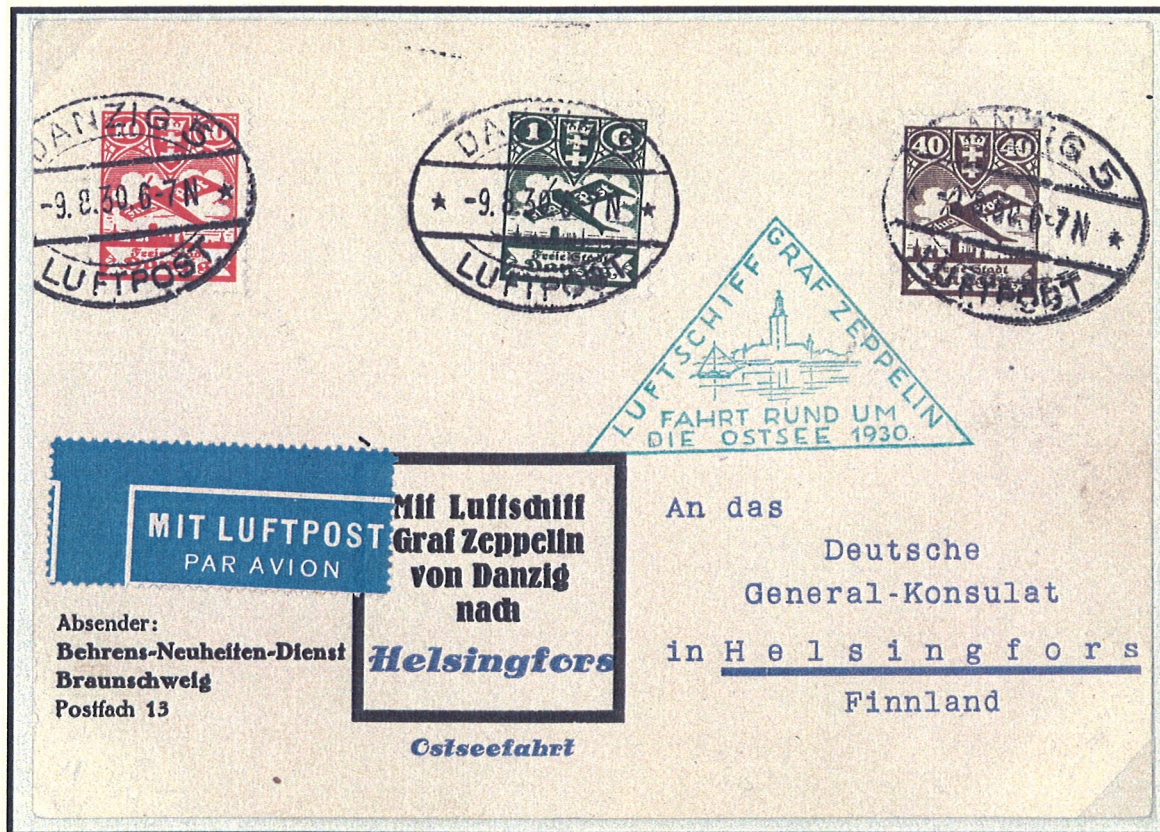
Ankomst stämplat:
Rotterdam 15/7 1930, Tallinn 24/9 1930 och Berlins luftpost-stämpel.

Annat:
Kortet har först skickats till Rotterdam, där den ankomst-stämplades 15/7 1930. Adressaten har ej hittats och gott till Friedrichshafen där kortet har lösenbelagts (T-stämpeln) med 1 Mark för att kunna medfölja Graf Zeppelin till Tallinn. Kortet har kastats ut över Tallinn, och ankomststämplat där den 24/9 1930. Har sedan gott med flyg till Berlin, där kortet ankomst-stämplades med Berlins luftpost-stämpel.

3. Post från olika länder

Post skickad från länderna: Danzig & Schweiz

Kort från Danzig som har medföljt Graf Zeppelin till Helsingfors

Kort skickat ifrån Danzig och adresserat till Helsingfors, där kortet också blivit utkastat.

Postsäcken som Graf Zeppelin kastade ut över Helsingfors innehöll 2.110 kort.

Porto:
1,50 Gulden för kort

Poststämplat:
Danzig 9/8 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:
Helsingfors 24/9 1930, på baksidan.

Annat:
Danzig var en fristad mellan 1918 och 1946. Danzig hade egen valuta, rättväsen, parlament, regering, egna frimärken mm.

Brev skickat från Schweiz och nedkastat i Helsingfors

Brev skickat ifrån Schweiz (Helvetia) till Helsingfors, där brevet blev nedkastat och ankomststämplat.

Brevet har sedan flugits tillbaka till Tyskland, men inte med Graf Zeppelin.

Porto:
2,70 Franc för brev

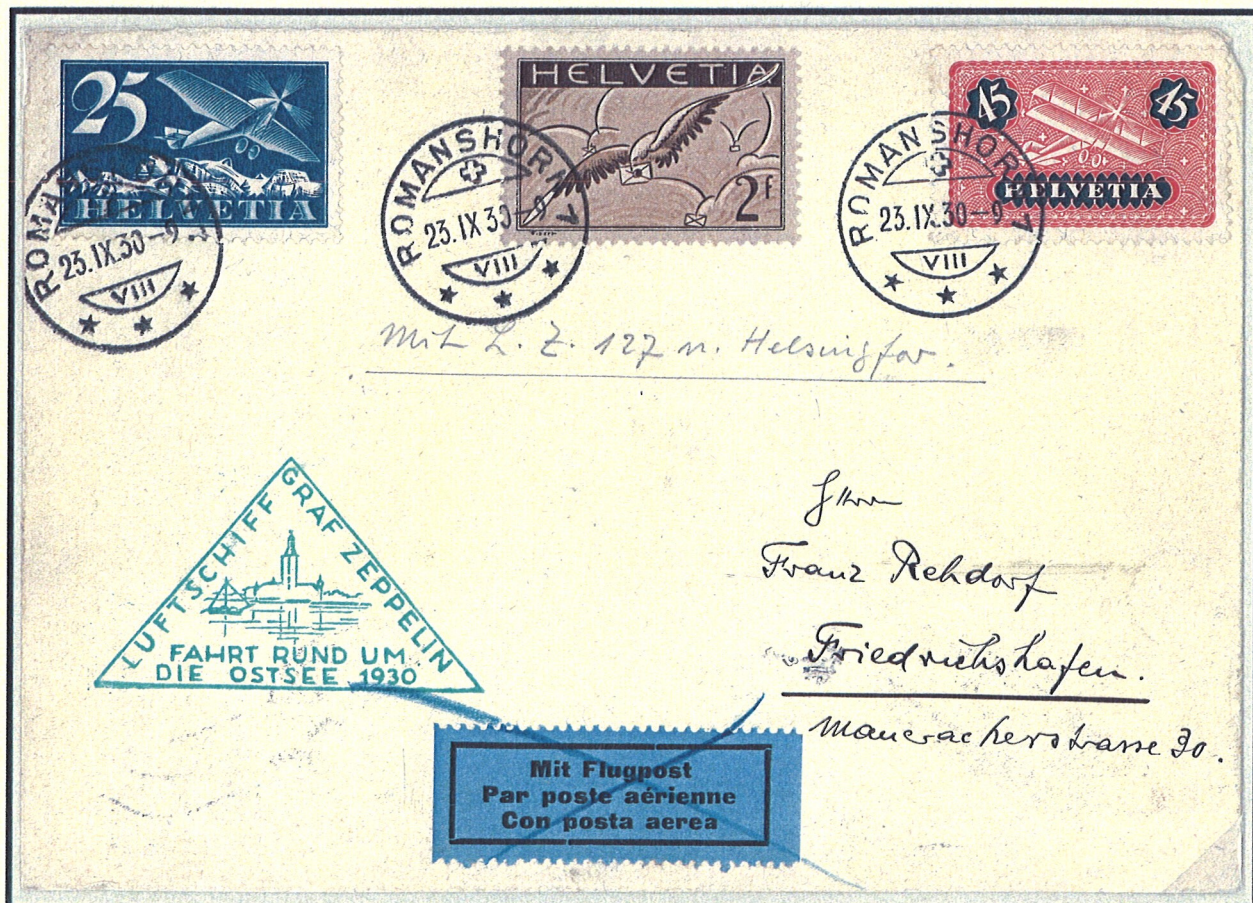
Poststämplat:
Romanshorn 23/9 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämplat:
Helsingfors 24/9 1930, på baksidan.

Annat:

Brevet är ett av de 1.246 brev som kastades ut över Helsingfors. Brevet har efter ankomsten till Helsingfors medföljt den vanliga posten tillbaka till adressaten i Friedrichshafen.

3. Post från olika länder

Post skickad från länderna:
Holland & Liechtenstein

Holländskt kort som medföljde Graf Zeppelin, och kastades ut över Tallinn

Holländska kort som har skickats ifrån Amsterdam och medföljt Graf Zeppelin från Friedrichshafen. Kortet har nedkastats över Tallinn.

Porto:
62,5 Cent för kort

Poststämplat:
Amsterdam 7/8 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämpel:
Tallinn 24/9 1930, Berlins luftpost-stämpel och Frankfurt luftpost-stämpel.

Annat:
Kortet adresserat till Hanau i Tyskland. Hanau ligger strax utanför Frankfurt. Kortet har medföljt det tyska flygbolaget DLH flyglinje mellan Berlin och Frankfurt.

Kort från Liechtenstein som medföljde Graf Zeppelin, och kastades ut över Tallinn

Kort med frankering från Liechtenstein som har medföljt Graf Zeppelin ifrån Friedrichshafen. Kortet har sedan kastas ut över Tallinn.

Porto:
1,40 Franc för kort

Poststämplat:
Triesenberg 21/9 1930.

Zeppelinstämpel:
Grön triangelstämpel

Ankomst stämpel:
Tallinn 24/9 1930, Berlins luftpost-stämpel och Rotterdam 27/9 1930.

Annat:
Kortet har medföljt en tysk flygpostlinje från Berlin till Rotterdam.